

AGENDA de DEZVOLTARE DURABILĂ 2030: context global și național

SND MOLDOVA 2030

Chișinău,
22-23 noiembrie 2018

2000-2015 Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului (ODM)

1 ERADICATE EXTREME POVERTY AND HUNGER

2 ACHIEVE UNIVERSAL PRIMARY EDUCATION

3 PROMOTE GENDER EQUALITY AND EMPOWER WOMEN

4 REDUCE CHILD MORTALITY

5 IMPROVE MATERNAL HEALTH

6 COMBAT HIV/AIDS, MALARIA AND OTHER DISEASES

7 ENSURE ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY

8 GLOBAL PARTNERSHIP FOR DEVELOPMENT

43 MILLION MORE KIDS GO TO SCHOOL

IN 15 YEARS EXTREME POVERTY HAS ACTUALLY BEEN HALVED

OVER 2 BILLION MORE PEOPLE GOT CLEAN DRINKING WATER

NEW HIV INFECTIONS WENT DOWN BY 40%

ODM-le au adus **schimbare**, dar au mai rămas lucruri de făcut, vieți de îmbunătățit

CE facem în următorii 15 ani? CUM ajungem în 2030? CINE decide?

MY World (Lumea MEA) 2015

- 9,7+ milioane voci
- 194 țări
- 1000+ parteneri
- 77% voturi offline
- 75% voturi din partea tinerilor de până la 30 ani
- 93.000 voturi exprimate din regiune pe platformă globală post-2015 "My World"

**MY WORLD.
THE UNITED NATIONS
GLOBAL SURVEY
FOR A BETTER WORLD.**

Sursa: data.myworld2015.org

Moldova post-2015: elementele schimbării

Ce este necesar pentru ca oamenii să trăiască mai bine în Republica Moldova pe termen lung?

valorile sunt în procente

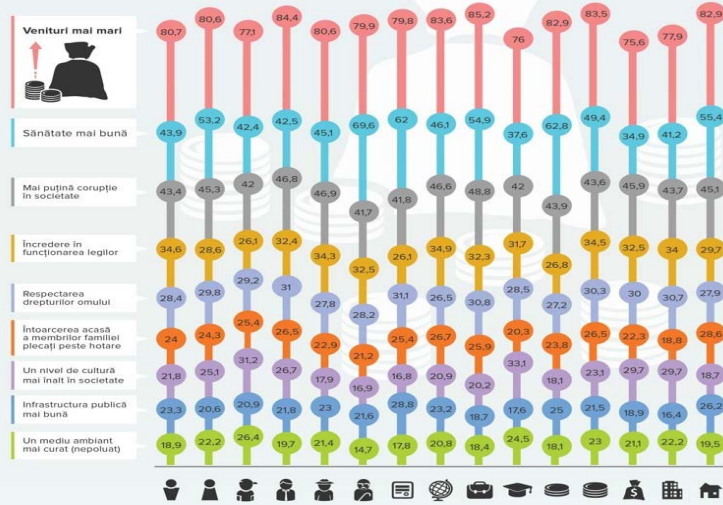

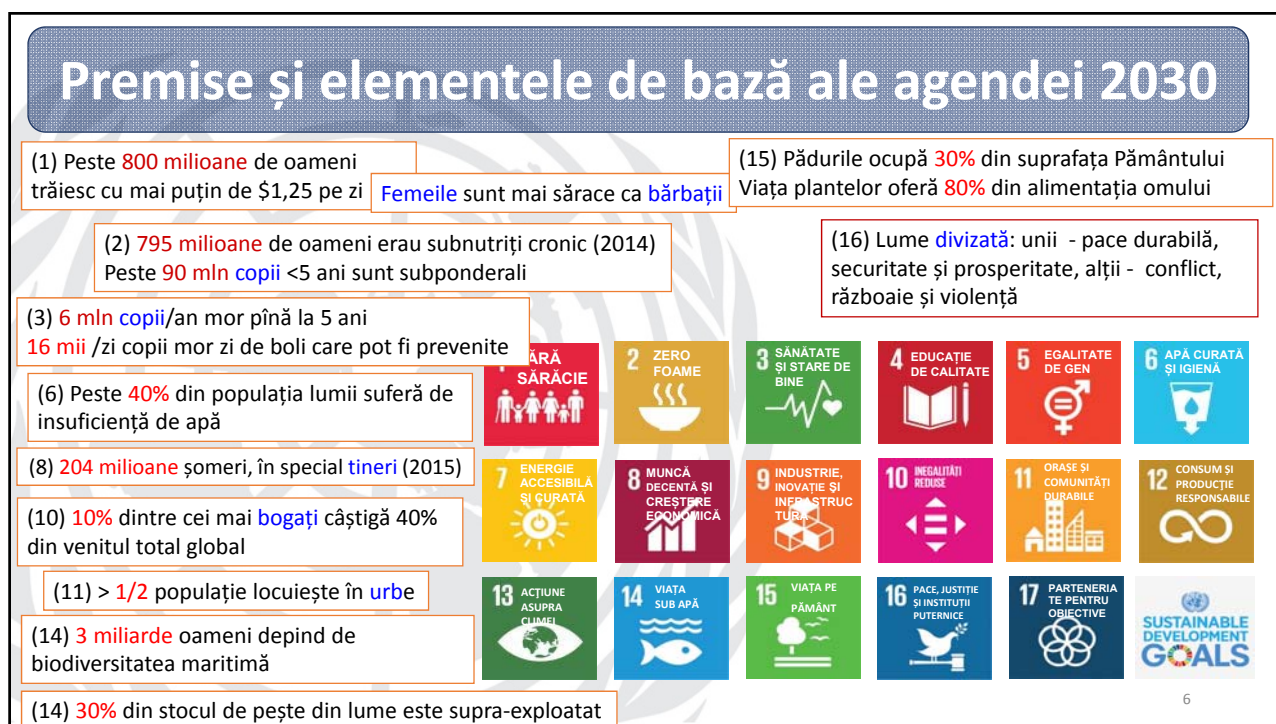
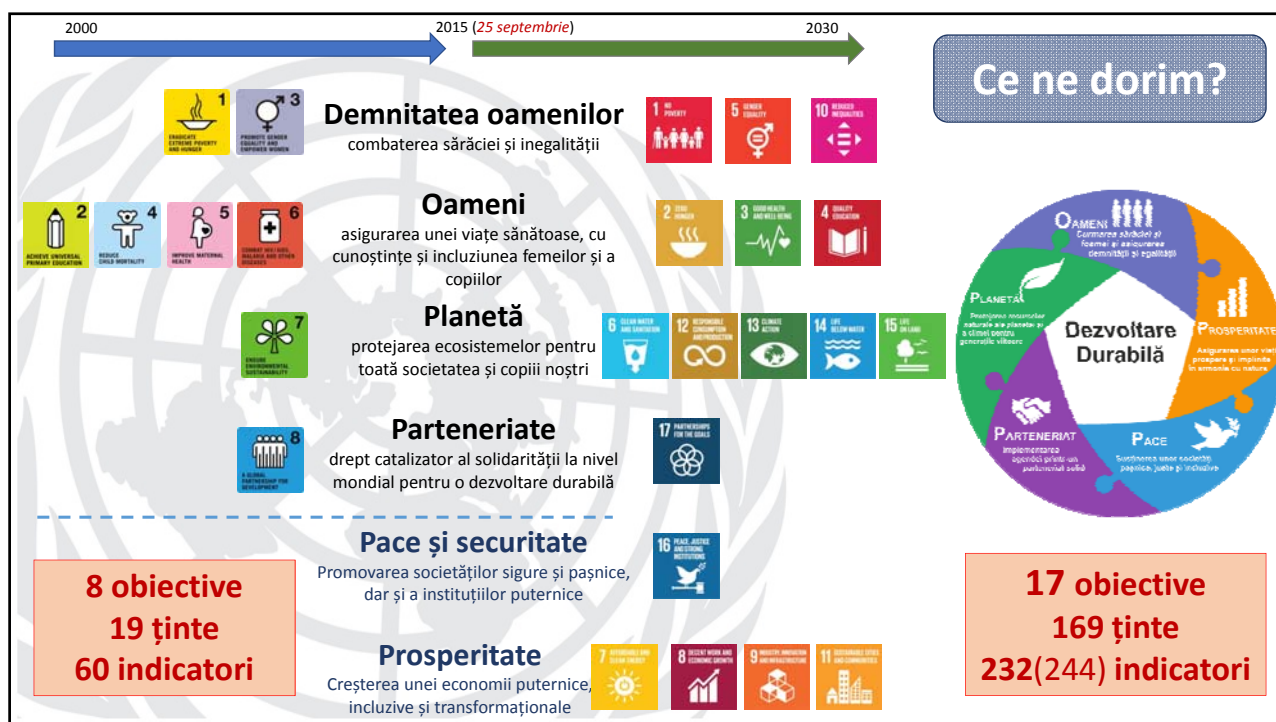
Consultările post-2015 Moldova

- 7000 de oameni
- sondajul național și on-line
- consultări teritoriale

Ce vă lipsește ca să trăiți mai bine?

valorile sunt în procente

Principiile de bază ale Agendei 2030

UNIVERSALITATE

- Obiective și ținte relevante pentru toți (țări, actori implicați)
- Universalitate ≠ uniformitate

INTEGRITATE

- Integritate = balanța dintre 3 componente: social, creștere economică, protecția mediului
- Implică gestionarea compromisurilor și maximizarea sinergiilor obiective

'NIMENI NU ESTE UITAT'

- 'nimeni nu este uitat' pledează pentru evitarea mediilor
- Toți trebuie să beneficieze de eradicarea sărăciei și reducerea inegalităților

Dimensiunea de gen în Agenda 2030

Obiectiv specific

- Indicatori care indică expres date dezagregate pe sexe – **48**
- Indicatori care vizează direct femeile sau femeile și fetele - **12**
- Indicatori care sunt considerați relevanți / specifici din perspectiva de gen - **54**

4.3.1. Rata de participare a tinerilor și adulților în educația formală și non-formală pe parcursul vieții, **pe sexe** (în ultimele 12 luni)

3.7.1 Ponderea **femeilor de vârstă fertilă** (15-49 ani) cu necesități de planificare a familiei satisfăcute prin metode moderne de contracepție

8.6.1 Procentul tinerilor (15-29 ani) fără ocupație, educație sau formare profesională
8.10.2 Procentul populației (de 15 ani și peste) care dispune de cont bancar

Aderarea Republicii Moldova la Agenda 2030

Sesiunea a 71-a a Adunării Generale a ONU,
New York, 23 septembrie 2016

"Implementarea deplină a *Agendei de Dezvoltare 2030* este chemată să răspundă nu doar scopului de dezvoltare dar și imperativelor de ordin etic, social, economic și de securitate."

"În parteneriat cu PNUD și alți actori relevanți, Guvernul Republicii Moldova a inițiat, la rândul său, procesul de "transpunere" la nivel național a ODD-urilor și de stabilire a sistemului de măsurare a progresului.

Un *Consiliu Național de Coordonare a Dezvoltării Durabile*, creat sub auspiciile Primului Ministru, a fost creat în iulie 2016 pentru a coordona și monitoriza acest proces. Totodată, în scopul asigurării sinergiei dintre ODD și cadrul național de dezvoltare, vom re-evalua și re-ajusta *Strategia Națională pentru Dezvoltare "Moldova 2020"*."

Naționalizarea ODD-ilor...

Ajustarea Țintelor și indicatorilor globali la contextul național

Analiza
politicilor din
perspectiva
ODD

Formularea
Țintelor ODD
naționale,
validare

Analiza
statisticilor
naționale din
perspectiva ODD

Formularea
indicatorilor
monitorizare
ODD, validare

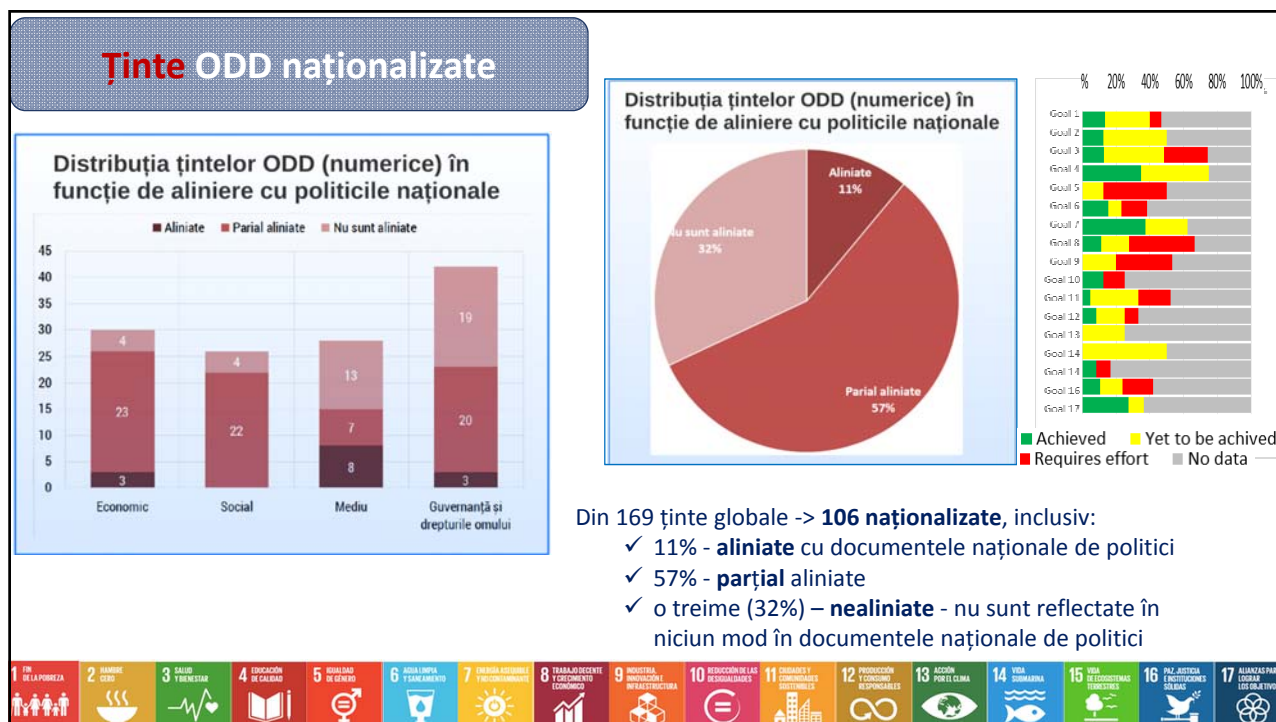
Recomandări
pentru integrarea
ulterioară a ODD

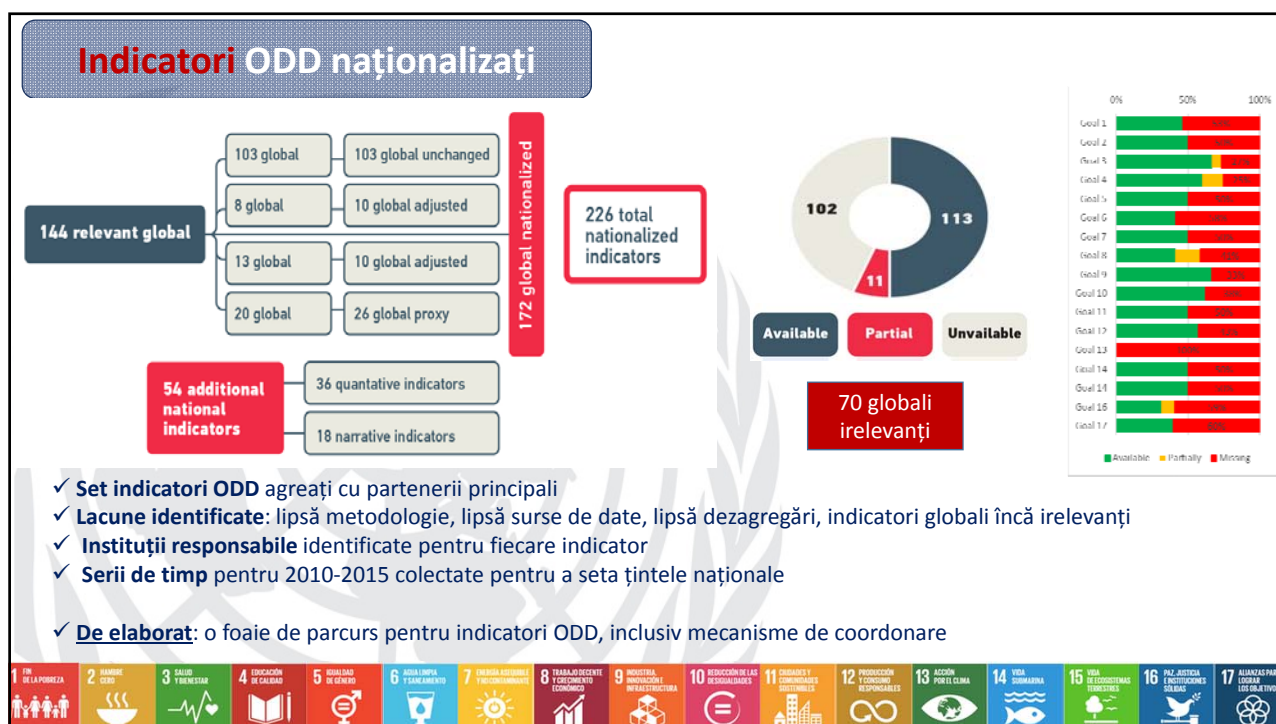
2016 ● Iunie-iulie ● August-septembrie ● Septembrie-octombrie ● Octombrie-noiembrie ● Decembrie 2016-martie 2017

134 politici naționale analizate

8 ateliere naționale:
Autorități publice, OSC, parteneri
de dezvoltare, sector privat,
mediu academic
Peste **400 participanți** și
contribuții

Moldova 2030

Strategia Națională de Dezvoltare

Guvernul Republicii Moldova
CANCELARIA DE STAT

SOLICITATĂ CA:

- ✓ **indicator de rezultat** în Strategia PAR 2016-2020 (*Obiectivul specific 2. Armonizarea procesului de planificare a politicilor, în special a celor relevante pentru procesul de integrare europeană, și Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*)

PARTICIPATIVĂ

- ✓ 10 grupuri de lucru sectoriale
- ✓ transparență și vizibilitate maximă
- ✓ implicare activă a OSC, expertiză parteneri, abordare inovativă (*Systems Mapping, foresight*)

REPREZINTĂ

- ✓ document de **viziune strategică**
- ✓ indică **direcția de dezvoltare** a țării și a societății ce trebuie urmată în următorul deceniu

BAZATĂ PE:

- ✓ **Evaluarea** intermediară a SND Moldova 2020 (*din 55 ținte, 29 nu au fost atinse, Nu corespund priorităților actuale ale țării, Nemăsurabilă*)
- ✓ **Acordul de Asociere RM-UE**
- ✓ **Agenda 2030** privind dezvoltarea durabilă și naționalizarea acesteia

Moldova 2030

Strategia Națională de Dezvoltare

Guvernul Republicii Moldova
CANCELARIA DE STAT

VIZIUNE:

Până în anul 2030, Republica Moldova va deveni o țară în care oamenii vor dori să trăiască și de care își vor lega visele și aspirațiile, o țară pe care părinții o vor vedea ca loc bun de trai pentru copiii lor

SCOP :

- ✓ a spori în mod vizibil calitatea vieții oamenilor din Republica Moldova,
- ✓ valorificarea potențialului fiecărei persoane
- ✓ principalele etape ale vieții

CONȚINE:

10 dimensiuni (obiective) utilizate pentru măsurarea calității vieții la nivelul UE (concept Eurostat)

Principalele etape ale vieții

Moldova 2030

Strategia Națională de Dezvoltare

Guvernul Republicii Moldova
CANCELARIA DE STAT

Prioritate 1: Economie durabilă și incluzivă

- Creșterea veniturilor din surse durabile
- Asigurarea condițiilor de trai decente pentru toți
- Ameliorarea condițiilor de muncă și reducerea ocupării informale

Prioritate 2: Capital uman și social robust

- Educație relevantă și de calitate pe tot parcursul vieții
- Asigurarea condițiilor pentru o viață activă și sănătoasă
- Fortificarea unei societăți solidare și incluzive
- Un echilibru mai bun între muncă și familie

Prioritate 3: Instituții responsabile și eficiente

- O guvernare mai efektivă, responsabilă, transparentă și incluzivă
- Un nivel mai înalt de securitate personală și comunitară

Prioritate 4: Un mediu sănătos

- Asigurarea dreptului fundamental la un mediu ambiant sănătos și sigur

	Creșterea veniturilor din surse durabile
	Asigurarea condițiilor de trai decente pentru toți
	Ameliorarea condițiilor de muncă și reducerea ocupării informale
	Educație relevantă și de calitate pe tot parcursul vieții
	Asigurarea condițiilor pentru o viață activă și sănătoasă
	Fortificarea unei societăți solidare și incluzive
	Un echilibru mai bun între muncă și familie
	O guvernare mai efektivă, responsabilă, transparentă și incluzivă
	Un nivel mai înalt de securitate personală și comunitară
	Asigurarea dreptului fundamental la un mediu ambient sănătos și sigur

**Guvernul Republicii Moldova
CANCELARIA DE STAT**

- **Avizare/ consultare finală**
- **Aprobare de către Guvern**
- **Adoptarea de către Parlament**

Linkuri utile

Moldova 2030
Strategia Națională de Dezvoltare

<http://particip.gov.md/categorylist.php?l=ro>

NATIONALIZAREA INDICATORILOR PENTRU OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE DURABILĂ

Consiliul Național de Coordonare pentru Dezvoltare Durabilă

<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=366008>

Cadru de Parteneriat ONU - Republica Moldova pentru Dezvoltare Durabilă 2019-2022

<http://md.one.un.org/content/unct/moldova/ro/home/our-work/overview.html>

RAPORT
de evaluare a strategiei naționale de dezvoltare „MOLDOVA 2030”

https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/raport_evaluare_md2020_rom.pdf

**Vă mulțumesc
pentru atenție!**

aurelia.spataru@undp.org

The bottom of the slide features a row of 17 icons representing the Sustainable Development Goals (SDGs). Each icon is numbered and includes a brief description in Romanian. The icons are: 1. Eradica sărăcia (Eradicate poverty), 2. Alimentare sigură și nutriție adecvată (Food security and adequate nutrition), 3. Sănătate și bunăstare (Health and well-being), 4. Educație de calitate (Quality education), 5. Egalitate de genuri (Gender equality), 6. Apă curată și salubritate (Clean water and sanitation), 7. Energie curată și energie durabilă (Clean and sustainable energy), 8. Creștere economică și locuri de muncă decente (Economic growth and decent jobs), 9. Industrie, inovație și infrastructură (Industry, innovation and infrastructure), 10. Reducerea inegalităților (Reducing inequalities), 11. Orașe și comunități durabile (Sustainable cities and communities), 12. Producție și consum responsabile (Responsible production and consumption), 13. Acțiune pentru climă (Climate action), 14. Viața subacvatică (Life below water), 15. Viața terestră (Life on land), 16. Pașaport pentru justiție și instituții durabile (Justice and sustainable institutions), 17. Alinarea pentru parteneriate durabile (Partnerships for sustainable development).